

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Omne quod natum est ex deo, uin. I. loh. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

Sicut Apostolus ait, Cum plenitudo gentium introierit, tunc omnis Israel saluus fiet. Et nō prius qđ spiritale est, sed qđ animale, deinde qđ spiritale. Rom. 15. 1. Cor. 15.

Et uidit & credidit.

¶ Quid putandum est uidisse uel credidisse? Nunquid quod dominus resurrexit a mortuis? Non. Sed uidit lintamina posita, & credidit (sicut mulier dixerat) dominum furatum de monumento. Nam si eius resurrectionem credidisset, nequaquam euangelista subiungeret:

Nondum enim sciebant scripturas, quis oporteret eum a mortuis resurgere.

¶ In quo loco quāra utilitas sit in intellectu scripturarum, demonstratur, quā apostoli ideo dicuntur dñi resurrectionem ignorare, quia scripturas nondum intelligebant, scilicet quia eo reuelante, a quo procedit omnis sapientia, eas spiritaliter nondum intelligere didicerant: nondum enim audierant, Quia sic scriptum est in lege & psalmis & prophetis de me, &c. usque in remissionem peccatorum. Luc. 24. Sin autem apostoli ideo nō credebant resurrexisse dominum, quia non sciebant scripturas, cesset eorum dementia, qui praelara discere uolunt, & alios discere uolentes reprehendunt: solumque in alijs inuidēt, qđ aut agere nō possunt, aut nolunt.

IN OCTAVA PA

schę. I. Iohannis I.

Charissimi, Omne quod natū est ex deo, uincit mundum: & hæc est uictoria que uincit mundum, fides nostra. Quis est autem

qui uincit mundum, nisi qui credit, quoniam Iesus est Christus filius dei? Et reliqua.

A Vidistis in epistola cum legeretur, fratres charissimi, Iohannē apostolum nos instruētem atque dicentem: [Omne quod natum est ex deo,] i. genus spirituale & deo seruiens. [uincit mundum] i. mundi amatores, uel opera uincit in credulitatis, & concupiscentiā mundi, uel omnem idolorum culturam, in obseruatione mandatorū Christi. [Et hęc est uictoria] quę uincit mundum fides nostra.] Ergo firma fide in Christo uincim⁹ mundū, & omnia terrena desideria, omnemque terrenū amorē atque peccatū, necnō & diabolu, qui princeps est & inuentor peccati [Quis est qui uincit mundū, nisi qui credit quoniam Iesus est filius dei?] Quod mūdus, i. amator mundi, nō credit, nos credamus, & mandatis eius fideliter obediamus.

Hic est qui uenit per aquam & sanguinem Iesus Christus.] ¶ Ac si diceret, Hic est, qui uenit maledictionem terrę suo delere baptismo in Iordane, & mundum suo sancto redimere sanguine.

Non in aqua solū, sed in aqua & sanguine. Nō em̄ solo baptismo uenerat redimere mundū, sed etiā propria morte & sui sanguinis effusione.

Spiritus est qui testificatur, quoniā Christus est ueritas.] ¶ Spiritus em̄ sanctus per quem nobis in baptismo omnium datur remissio peccatorū nos p̄ adoptionē, filios dei facit: quos ipse dñs in morte crucis & suo sanguine redemit, & p̄ gratiam eiusdem sancti spiritus, quē in baptismo suscepimus, uerę fidei lumen & agnitionis dei rece-

Primus, unde salutem cōsequi debemus æternam.

Quoniam tres sunt qui testimoniū dant
in terra: aqua, & sanguis, & spiritus.

Quidā hic sanctā trinitatē mystice significatā
intelligunt, quæ Christo testimoniū perhibuit. In
aqua patre significari intelligūt, quia ipse de se di- *Ier. 2.*
cit: Me dereliquerūt fontem aquæ uiuæ. In sangui-
ne, ipsum Christum, qui, p̄ salute mūdi suum san-
guinem fudit. In spiritu, eundē spiritum sanctum.
Hæc sancta trinitas Christo testimonium ita per-
hibet, ipso p̄ euangelium loquente: Ego sum q̄ te-
stimonium phibeo de me ipso, & testimoniū p̄- *Iohā. 8.*
hibet de me, qui misit me pater: & cum uenerit
paraclētus, quem ego mittam uobis a patre meo *Iohā. 15*
spiritum ueritatis, ille testimoniū phibeat de me.

Et hi tres unum sunt.

Id est, pater & filius & spiritus sanctus. Vnum in na-
tura, unum in diuina substantia, cōguales in omni-
bus, & cōæternales per omnia, in nullo dissimiles.
In ista trinitatis substantia nihil est creatum, quia
nihil est inchoatum: nec aliqd̄ ibi superius cogno-
scitur, q̄a nihil anterius aut posterius inuenitur.
In eo qd̄ trinitas est, unum est, æternum est, uerum
est. Hęc est una fides, q̄a hęc est uera fides, & ideo
hęc ē catholica fides, unius substātię sanctā crede-
re trinitatē, & in dei filio carnis & aīæ nostræ natu-
ralē cognoscere ueritatem. Ista fide iustificamur,
hac fide mundamur. Ista fide saluamur, in hac fi-
de credim⁹, q̄a nobis tribuit remissionē oīum pec-
catorum. Sit ergo certissima spes omnibus nobis,
quia uera resurrectio carnis, q̄ præcessit in Chri-
sto, sequetur in nobis. Caro ista omnium hominū

mortuorū siue fidelium, siue infidelium, resurget in fine: sed caro fidelium resurget ad gloriam, caro infidelium resurget ad pœnam. Animæ fideles cum suis corporibus semper lætabuntur. Animæ quoque infideles cum suis corporibus semper torquebuntur: ac si quicquid ibi animæ in carne sua recipiant, non amittent, quando nec bonis poterit auferri gaudium, nec malis unquam poterit remoueri supplicium. Accipimus itaque uitam æternam per sanctam ecclesiam. In ista sola ecclesia est uita æterna, quæ rex eius est uita æterna. Huius ecclesiæ pars exultat iam & regnat in cælis, pars autem peregrinatur adhuc & laborat in terris. Ipsa est una sancta ecclesia in qua nunc iustificamur, in qua tunc glorificabimur. Istam bonam matrem sicut boni filij unanimiter diligamus. Huius ergo matris gemitus nemo despiciat, monitiones eius nemo contemnat, de sinu eius nemo discedat. Ipse enim ad dei patris perueniet hereditatem, qui ecclesiæ matris in fide & dilectione seruauerit unitatem. In ecclesia ergo catholica permanere, diuinis eloquijs humiliter obedite, præcepta dei solícite custodite. Qui enim præcepta domini contemunt, semper ardebunt: qui uero mandata eius custodiunt, sine fine gaudebunt. Et sicut contemptoribus erit æterna mors & æterna miseria, sic obedientibus æterna uita dabitur & æterna lætitia, per Iesum Christum filium dei dominum nostrum, qui uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

¶ IN OCTA PA
schæ, Iohannis XX.

In illo tempore Cum sero esset die illo una sabbatorum, & fores essent clausæ, ubi erant